

TJÄNSTESKRIVELSE

2018-02-12

Kultur- och fritidskontoret

Kultur- och fritidsnämnden

Utveckling El Sistema förstudie

Dnr: 17/27

Sammanfattning av ärendet

Kultur- och fritidskontoret har fått i uppdrag av nämnden att återkomma med ett förslag till utvidgning av El Sistema orkesterskola, sedan ett medborgarförslag om detta inlämnats.

Förslaget innebär att verksamheten utvidgas till att omfatta fler skolor och fler elever. Förslaget innebär såväl utökade resurser för personal och drift, som lokaler. Finansiering föreslås ske inom ramen för Mål & Budgetprocessen 2019.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad den 12 februari 2018.

Förstudie om utveckling av El Sistema med bilaga 1 Inventarier förstudie El Sistema.

Ärendet

El Sistema utgör en del av Kulturskolan och är en modell för orkesterskola med rötterna i Venezuela som finns etablerad i ett 60-tal länder. Undervisningen är frivillig, intensiv och kostnadsfri. Stor vikt läggs vid att vara inkluderande och att engagera familjen och det omgivande samhället. Sedan 2016 utgör El Sistema en permanent verksamhet i Kultur- och fritidsnämndens område med placering i Hovsjö.

Ett medborgarförslag har kommit in om utökning av El Sistema till att omfatta fler skolor och elever. Kontoret fick i uppdrag att utreda frågan och lämnar i detta ärende ett förslag till utvidgning. Idag deltar cirka 320 barn mellan 6-15 år från Hovsjö och Västergård i verksamheten och undervisningen är intensiv med tre lektionstillfällen per vecka för majoriteten av alla deltagande barn. Utöver detta arrangeras aktiviteter under skollov, lördagsrepetitioner och läger.

Förslaget går ut på att utöka verksamheten till att omfatta fler skolor och ytterligare cirka 100-150 barn samt att flytta till mer ändamålsenliga lokaler i Hovsjö.

Verksamheten i Hovsjö är viktig som ett led i att stärka lokalsamhället och att bidra till att Hovsjö blir en attraktiv plats att leva och bo på. Där Hovsjö under många år varit ett genomströmningsområde har El Sistema flera exempel på familjer som valt att bo kvar eftersom de är angelägna om att barnen ska få fortsätta spela i El Sistema-orkestern.

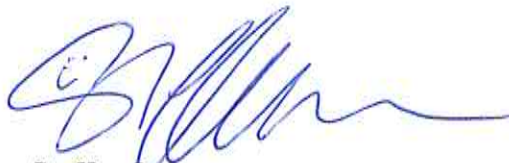
Målet är att fler barn kan få plats i undervisningen och att personalen har en god arbetsmiljö. För att uppnå detta behövs mer ändamålsenliga lokaler för verksamheten. Idag saknas större orkestersal, mindre rum för enskild övning, ljudisolering generellt samt arbetsplatser för personalen.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

När verksamheten utvidgas tillkommer driftkostnader för personal, övrig drift, avskrivningar som uppskattas till 1 025 000 kronor. Hyran beräknas av Telge fastigheter i ett senare skede. Finansiering föreslås ske inom ramen för Mål & Budget 2019.

Kontorets/förvaltningens förslag till nämnden:

Kultur- och fritidsnämnden föreslås godkänna förstudien om utvidgning av El Sistema och ansöker om medel inom ramen för Mål & Budgetprocessen 2019.

Staffan Jonsson

Kultur- och fritidschef

Handläggare: Eva Rehbinder
Chef El Sistema
Kulturskolan
Telefon (direkt): 08-5030 4113
E-post: eva.rehbinder@sodertalje.se

Beslutet skickas till

Akten

El Sistema

Foto: Tina Axelsson

Förstudie | 2018-02-12

Förstudie

Eva Rehbinder

Enhetschef El Sistema

Kulturskolan

Telefon (direkt): 08-5230 4113

E-post: eva.rehbinder@sodertalje.se

Innehållsförteckning

1. Bakgrund.....	3
2. Syfte (mål & vision).....	4
3. Intressenter	4
3.1 Kulturskolan Södertälje	4
3.2 El Systemas styrgrupp	5
3.3 Utbildningskontoret.....	5
3.4 Socialkontoret.....	5
3.5 Telge Hovsjö	5
3.6 Telge Kommunikation.....	5
3.7 Stockholms Konserthusstiftelse	5
4. Leverans	5
4.1 Verksamhetens behov.....	5
4.2 Lokalbehov	6
4.2.1 Högsta prioritet.....	6
4.2.2 Övriga behov	6
4.3 Framtida behov av förändringar i föreslagen lokal	6
5. Preliminär tidplan och resurser	7
5.1 Ekonomiska konsekvenser	7
6. Risker och beroenden.....	7

1. Bakgrund

El Sistema är en modell för orkesterskola med rötterna i Venezuela, och som nu finns i ett 60-tal länder. Undervisningen är frivillig, intensiv och kostnadsfri. Stor vikt läggs vid att vara inkluderande och att engagera familjen och det omgivande samhället.

Initiativet till El Sistema i Södertälje kom från kulturskulleäraren Per Lundström som under många år arbetat för att kulturskolan i Södertälje ska vara en angelägenhet för så många barn och unga som möjligt i kommunen. Efter samråd med politiker i Södertälje och med Stockholms Konserthus, samt studiebesök i Göteborg, fattades beslut om att starta El Sistema som ett treårigt projekt inom Kulturskolan Södertälje, finansierat av Utbildningsförvaltningen, Socialförvaltningen och Kultur- och fritidsförvaltningen.

2016 fattades beslut om att permanenta verksamheten och att tillskjuta medel till Kultur- och fritidskontoret för att säkra El Sistema i Södertälje. Från och med 2017 har verksamheten 3 500 000 kronor i nämndbidrag samt ytterligare 500 000 kronor från Kulturskolans budget.

Verksamheten består idag av 11 deltidsanställda pedagoger, 1 deltidsanställd verksamhetsledare, 1 heltidsanställd verksamhetschef som även är biträdande kulturskolechef, 1 deltidsanställd assistent.

Cirka 320 barn mellan 6 och 15 år från Hovsjö och Västergård (Soldalaskolan) deltar i verksamheten och undervisningen är intensiv med tre lektionstillfällen per vecka för majoriteten av alla deltagande barn. Utöver detta arrangeras aktiviteter under skollov, lördagsrepetitioner och läger. Under 2017 gavs dessutom ett 15-tal externa konserter och i maj 2017 hölls för andra gången El Sistema Södertäljes egen musikfestival i Hovsjö centrum och Södertälje centrum.

2015 inkom ett medborgarförslag om utökning av El Sistema till att inbegripa fler skolor. Kontoret fick i uppdrag att utreda frågan och lämna ett förslag.

Frågan har utretts och samberetts med socialkontoret och utbildningskontoret och ett förslag lades fram under 2017. Finansieringen måste dock lösas innan förslaget kan gå vidare för beslut. Förslaget går ut på att utöka verksamheten till att inbegripa ytterligare två skolor med ytterligare 100-150 barn. Med i underlaget finns förslag på att flytta till mer ändamålsenliga lokaler. Det finns ett antal kontorsytor i Hovsjö som står outhyrda och verksamhetsledningen uppfattar lokalerna som intressanta. De går idag under benämningen Basaren.

Avgränsning: Detta dokument rör El Systemas verksamhet i Hovsjö. Undervisning bedrivs också i Västergård, men då i Soldalaskolans lokaler.

Faktaruta	
Förslag på projektnamn	Utvidgning av El Sistema
Ansvarig nämnd	Kultur- och fritidsnämnden
Typ av lokal (SCB)	Undervisningslokaler

2. Syfte (mål & vision)

El Sistema bygger på visionen om musikens förmåga att få människor att växa i ett socialt sammanhang. Precis som för kommunen i stort är **barn och ungas uppväxt högsta prioritet** för El Sistema. Alla barn och unga som växer upp i Södertälje ska ha likvärdig tillgång till högkvalitativ kultur och till eget skapande. El Sistema har stor tilltro till barnens förmåga att ta till sig musiken oavsett bakgrund eller förkunskaper, men att lära sig behärska ett instrument är svårt – det kräver tid, envishet och disciplin och mycket stöd och uppmuntran.

Från och med 2018 har El Sistema Södertälje fått en särskild roll inom El Sistema Sverige, då man av stiftelsen El Sistema Sweden har utnämnts till förebildsorkester för övriga El Sistema-verksamheter i landet eftersom man utifrån de lokala förutsättningarna har kommit långt i sitt orkesterarbete. Rent konkret innebär detta att verksamheten får tillgång till en mycket skicklig venezuelansk dirigent som löpande kommer till Hovsjö för att arbeta med El Sistema Södertäljes orkestrar, men också att många kulturskolor, beslutsfattare och musiker kommer att besöka El Sistema Södertälje och följa arbetet. Detta är förstås en stolthet för El Sistema, och bidrar till bilden av Södertälje som en **attraktiv och progressiv kulturstad**.

Kulturskolan avser att lansera Södertälje som orkesterstad till 75-årsjubileet 2023 och El Sistema är en central del i arbetet med orkesterprojektet.

Det lokala arbetet i Hovsjö är viktigt som ett led i att stärka lokalsamhället och för att bidra till att Hovsjö blir en attraktiv plats att leva och bo på. Där Hovsjö under många år varit ett genomströmningsområde har El Sistema flera exempel på familjer som valt att bo kvar eftersom de är angelägna om att barnen ska få fortsätta spela i El Sistema-orkestern.

Förslaget syftar till att omfatta ytterligare två stadsdelar/skolor, för att erbjuda fler barn möjligheten att delta i verksamheten. Dessutom har en utökning den positiva bieffekten att det säkrar tillflödet av elever och ger underlag till orkestrar.

3. Intressenter

El Sistema är en verksamhet med bred förankring inom kommunen. Redan när El Sistema startade 2012 fanns tre av kommunens kontor med som projektägare och medfinansiärer. Vidare finns även ett väletablerat samarbete med Telge-koncernen, framför allt genom det lokala bostadsbolaget Telge Hovsjö.

3.1 Kulturskolan Södertälje

El Sistema är en egen enhet inom Kulturskolan, och kan genom sitt självständiga arbete fungera som en mer dynamisk och utforskande verksamhet inom ramen för Kulturskolans arbete med att nå alla barn och unga inom kommunen.

3.2 El Sistemas styrgrupp

El Sistemas styrgrupp under ledning av Kultur- och Fritidschefen är ett samrådsorgan för representanter från verksamhetsledningen på El Sistema och Kulturskolan, från Utbildningskontoret, Socialkontoret och från Konserthuset i Stockholm.

3.3 Utbildningskontoret

Utbildningskontoret är en de intressenter som funnits med sedan starten och samarbetet mellan El Sistema och de medverkande skolorna (Hovsjöskolan och Soldalaskolan) är centralt, både på daglig basis i form av samverkan mellan personalen och på strategisk nivå genom samverkan med Utbildningskontorets ledning i Stadshuset. Utbildningskontoret har en ständig representant i El Sistemas styrgrupp.

3.4 Socialkontoret

Socialkontoret ingår också i El Sistemas styrgrupp och ser positivt på El Sistemas arbete för att skapa en meningsfull fritid för unga i Hovsjö.

3.5 Telge Hovsjö

El Sistema har sina lokaler i Hovsjö Hub idag men samarbetar även på ett mycket bredare plan. Det gäller till exempel den lokala fritidsgården i Hovsjö och Hubben-caféet, men också samarbeten och nätverkande med övriga hyresgäster i Hubben, allt i syfte att stärka tryggheten kring barn och unga i området.

3.6 Telge Kommunikation

Telge Kommunikation bidrar med ett särskilt sponsringsavtal till verksamheten och samverkar kring lovaktiviteter för barn och unga i Hovsjö.

3.7 Stockholms Konserthusstiftelse

Södertälje kommun har ett samarbetsavtal med Stockholms Konserthusstiftelse (Kungliga Filharmonikerna) som innebär att musiker från Kungliga Filharmonikerna fungerar som El Sistema-elevernars musikaliska mentorer och förebilder. Musiker från Konserthuset gästar löpande undervisningen och varje år görs gemensam konsert med hela Kungliga Filharmonikerna och El Sistema, antingen i Södertälje eller i Stockholm.

4. Leverans

Målet är att tillhandahålla större och mer ändamålsenliga lokaler för verksamheten, så att fler barn kan få plats i undervisningen och personalen har en god arbetsmiljö. För att detta ska komma till stånd behövs enklare ombyggnationer såsom upprättande av mellanväggar och viss ljudisolering.

4.1 Verksamhetens behov

Att komma till El Sistema ska vara att komma till en plats som är trygg, positiv, öppen och tillgänglig. I El Sistemas ursprungsland Venezuela används termen ”nucleo” (spanska för *kärna* eller *hjärta*) som benämning på platsen där man bedriver verksamheten och i El Sistemas fall finns dess nucleo i Hovsjö Hub. Det innebär att även om viss undervisning bedrivs också i

Soldalaskolan så är det i Hovsjö som orkesterrepetitioner, familjekvällar och APT-träffar för personalen äger rum.

När El Sistema samlar sin stora symfoniorkester ("Tutti-orkestern") krävs plats för mer än 100 barn med notställ och instrument. För att elever från andra skolor lätt ska kunna ta sig till undervisningen krävs det lokaler som är kollektivtrafikhärla. Eftersom El Sistema är just en musikskola behöler lokalerna också vara anpassade med ljudisolering, eller i annat fall med avstånd till grannar för att inte störa angränsande verksamheter.

Idag saknas större orkestersal, mindre rum för enskild övning, ljudisolering generellt (utom i ett enskilt rum) samt arbetsplatser för personalen.

4.2 Lokalbehov

4.2.1 Högsta prioritet

- 6-8 ljudisolerade rum i klassrumsstorlek
- 4 ljudisolerade rum med variation från i 5-20 m² för olika storlekar på ensemblerrepetition.
- Orkestersal med åskådarplats, ska rymma 100 barn och 100 åskådare.
- 1 lärarrum som ska kunna inrymma hela personalgruppen vid möten (APT etc). (Personalgruppen är som mest 20 personer.)
- IT/Teknik: krav på tillgång till kommunens nätverk i hela lokalen, högtalarsystem och bluetooth i klassrummen.
- Kontorsrum för 4 personer.
- Kök och matplats (enklare matlagning sker flera gånger i veckan tillsammans med brukare) matplats för 20 pers samtidigt.
- 3 toaletter (varav en hcp anpassad)
- 1 personaldusch och personaltoalett
- Lokalen behöler vara sammanhängande
- Möjlighet till lek utomhus
- Lokalen ska ligga i nära anslutning till fritidsgård och samarbetskolor
- Central placering i bostadsområdet (Hovsjö)
- Nära till kollektivtrafiksanslutningar
- Hall med klädhängare och skohyllor, anpassad för 100 barn.

4.2.2 Övriga behov

- 1-2 teorirum i klassrumssorlek, normaliserat och utrustat för föreläsningar, undervisning m.m
- Närhet till p-plats för personalens bilar
- Låsbara förråd för instrument, total yta ca 20 m²
- Ytterligare 1 mindre arbetsrum med 3 kontorsplatser

4.3 Framtida behov av förändringar i föreslagen lokal

Verksamhetsledningen har tittat på de lokaler som idag går under benämningen "Basaren". Fördelar med dessa lokaler är ytan, men också läget. Lokalerna ligger separat, varför man inte stör andra hyresgäster, men ändå nära fritidsgård och de centrala delarna av Hovsjö Hub. En

annan fördel är att de ligger i markplan med möjlighet för instrumenttransporter att lasta ur precis vid entrén. Eftersom lokalerna redan är anpassade för undervisning är bedömningen att en uppgradering av ytskikt och översyn av toaletter samt en del väggar är det som behöver åtgärdas innan inflyttning. En projektledare från Telge Fastigheter bör tillsammans med verksamhetsledningen se över behovet mer ingående. I nuläget finns inte behov av att disponera hela byggnaden, detta kan dock bli intressant längre fram.

5. Preliminär tidplan och resurser

Behovet av ny lokal kommer förhoppningsvis att ligga i Mål och Budget för 2019 men en viss utvidgning ska förankras redan under verksamhetsåret 2018. Det finns en förhoppning att lokalfrågan kan lösas redan under 2018 då de ovan föreslagna lokalerna står tomma och befintliga lokaler kan övertas av andra hyresgäster. Det är en önskan från såväl Kulturskolan som Telge Hovsjö.

5.1 Ekonomiska konsekvenser

El Sistema hade under 2017 hyreskostnader om 220 600 kr i befintliga lokaler i Hovsjö Hub. När verksamheten utvidgas tillkommer driftkostnader för personal, övrig drift och avskrivningar enligt nedan. Uppgift om årlig hyra saknas.

Kalkyl inventarier och driftskostnader: Se bilaga.

Totalt investeringsbelopp	<i>Uppgift saknas</i>
Inventarier (kr) bilaga	1 000 000
Kapitalkostnader (helårskostnad)	125 000
Avskrivningstid (år)	8 år
Årlig driftskostnad (kr) bilaga	900 000
Årlig hyra (kr)	<i>Uppgift saknas</i>
Givna investeringsbidrag	0

6. Risker och beroenden

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Bedömningen är att investeringskostnaderna är relativt låga då det rör sig om mellanväggar och ytskikt, inga vattendragningar eller omfattande ombyggnationer. Lokalerna som avses i förslaget är i stort redan funktionella för verksamheten.

En utökning av lokalytorna bygger på att finansieringen garanteras framgent. Dock kan delar av Basaren hyras ut till andra hyresgäster eftersom El Sistema inte har behov av den totala ytan.

BILAGA 1**Inventarier förstudie El Sistema**

pers.rum	sammanträden 15-20 pers

kontor	kontorsplats för 4 pers
	samtalsplats för 2 pers
	Förvaring 4 pers

lunchrum	kök+matplats för 20 pers
	enkelt kök

konsertsal	100 barn/100 åskådare

8 ljudisolerade större spelrum	15 sittplatser/rum

4 små ljudisolerade spelrum 5-20m2	8 sittplatser/rum
	förvaring

hallen/korridor	förvaring 100 barn
	platsbyggd
	instrumentförvaring 100
	instrument

instrumentinköp	för ökning av antal elever
-----------------	----------------------------

konferensbord	10 000
stolar	30 000
whiteboards	2 000
projektor	3 000
projektorduk	2 000
kommunens nätverk	ingen uppgift

stol/bord	80 000
whiteboards	2 000
fåtöljer+avställningsbord	5 000
skåp	10 000
kommunens nätverk	ingen uppgift

hopfällbara matbord	10 000
stapelbara stolar	10 000
spis, fläkt, vask, vitvaror, bänk	50 000
kommunens nätverk	ingen uppgift

/frysbox fi

200 enkla stapelbara stolar	100 000	finns 150 s
40 notställ+vagnar	60 000	
projektor (god kvalitet)+duk	10 000	
högtalarsystem/bluetooth för olika enheter	ingen uppgift	
ljussystem	ingen uppgift	
gradäng för scenbygge	ingen uppgift	
kommunens nätverk	ingen uppgift	

stolar	60 000
notställ	48 000
skåp+bokhylla/rum	56 000
högtalarsystem/bluetooth	ingen uppgift
väggspeglar	48 000

stolar	16 000
notställ	12 000
skåp+bokhylla/rum	28 000
väggspeglar	12 000

klädhängare,skohyllor	ingen uppgift
typ klädska/bänkar, ej med dörrar	ingen uppgift
kommunens nätverk	ingen uppgift

fioler, flöjter, brassinstrument etc	200 000
--------------------------------------	---------

864 000

	absolut måste
	finns men i dåligt skick
	finns delvis i dåligt skick (uselt)
	önskvärt, ej absolut nödvändigt

nns)

tolar

Driftskostnader till Förstudie El Sistema

tjänster för utvidgning	stråkpedagog 60%	300 000
	brass och slagverkspedagog	300 000
	administrativ förstärkning	250 000
avskrivningar	1 milj kr/8 år	125 000
räntor		ingen uppgift
utökade hyreskostnader		ingen uppgift
ökade driftskostnader	för transport, noter, instrumentreparationer etc	50 000

1 025 000